

Mira Ćurić, mag. educ.

Beskompromisno zalaganje za humaniji svijet

Sve nas koji smo upoznati s dosadašnjim radom publicistice Elije Patricije Pekice Pagon ili smo s njom surađivali veseli pojavljivanje njezine nove knjige, *Manifest humanosti*, komentara, kolumna, eseja u kojoj i dalje – a nakon otvaranja tih tema i bavljenja njima u knjigama *Globalno usijanje* i *Na Diogenovu putu* – nastavlja uočavati, imenovati, raščlanjivati i razotkrivati negativne društvene procese, pojave, trendove i probleme našega doba u njihovoј uzročno-posljedičnoj vezi, u rasponu od globalnih do lokalnih, od općih do pojedinačnih, od načelnih do konkretnih. U najširem smislu po pristupu fokusiranoj temi odmjerен je to i argumentiran autoričin kritički pogled na globalizacijske procese koji zahvaćaju sva područja života pojedinca i društva, od gospodarstva, politike, kulture... instalirajući u središte svoju jedinu vrijednost – profit i kritika nedopustive podjele svijeta na globalne aktere koji događaje, fenomene, trendove izazivaju i proizvode, te njihove žrtve, odnosno pasivne konzumente, potrošače, gutače projekcija, iluzija, privida i fantazija i one krajnje osiromašene. Elia svojim tekstovima upozorava na materijalistički pogled na svijet koji se manifestira na bezbroj načina, a svima im je zajednička inferiornost duha pa *imati ili biti* gotovo više nije nikakva dilema; upozorava na sveopći konzumerizam, industriju zabave, medijske manipulacije, shopping euforije i hysterije te postblagdanske depresije, gubitak psihološke autonomije pojedinca, samoodricanje od identiteta, nedostatak komunikacije i prihvatanje diktata svijeta odnosno pristanak na suvremeno ropsstvo (što je signalizirala i ilustracijom naslovne stranice svoje prethodne knjige *Globalno usijanje*) i svođenje društva na amorfnu masu nekritičkih klonova, sljedbenika kojekakvih *must have* proizvoda... Širok je raspon Elijinih tema – u globalnim okvirima zabrinuta je, primjerice, za ugroženost i najmanjeg jezika... u lokalnima na nedostatak odnosa prema izvornim vrijednostima... Promišljajući, pak, društvo, pojedinca u interakciji s drugima, autorica upozorava na dehumanizaciju odnosa, izostanak empatije, gubitak solidarnosti, zapostavljenu poslovnu etiku, a na načelnoj razini fokusira i specifične hrvatske probleme,

nedopustive ideološke podjele, etiketiranja, socijalne razlike, nesnošljivost... "Oni uporno žele da se svi napokon odlučimo kojoj od zaraćenih grupacija pripadamo, stalno nas ispitujući i preslušavajući jesmo li ljudi koji mrze sve što je hrvatsko samo zato što je hrvatsko ili ljudi koji mrze sve što nije hrvatsko zato što nije hrvatsko?" (Za ova dobra, dobra, dobra nova vremena, Hrvatsko slovo, 28. svibnja 2010.) Autorica niže promišljanja i pitanja, nudeći svakome od nas dovoljno poticaja za vlastiti odgovor i zaključak kako je sve ili posljedica tromosti duha, pasivnosti i neznanja ili rezultat duhovne snage, konstruktivnog napora i otpora.

Stoga podcrtavamo ovo zadnje: autorica ne pristaje na nemoć. Upravo snažno vjerujući da je bolji svijet moguć, ali ne sam po sebi, nego kao cilj kojem svi zajedno težimo i koji gradimo sukladno moralnim i etičkim načelima respektirajući sebe, baštinu, identitet, vodeći dijalog s drugima kao i prihvaćajući te uspostavljujući ravnotežu s onim što nam je različito – ona je beskompromisno spremna na jedinu joj moguću akciju – onu intelektualnu: svaki njezin komentar svojevrsna je prosvjedna nota protiv negativnosti, a radi općeg dobra jer "*tko nije spoznao užitak davanja sebe drugima, taj kao da nije živio*". (Pravi čovjek, Hrvatsko slovo, 4. lipnja 2010.) Autoričin entuzijazam, uvidi koje pruža, dubina promišljanja i vidici koje otvara, podupiru čitateljevu svijest o ulozi svakoga od nas i osvješćuju da u izgradnji željenijeg društva svi imamo misiju, zadaću, poslanje te da u tom cilju aktiviramo duhovne potencijale, svijest o vlastitoj vrijednosti te da se – sanirajući posljedice iz obećanog "materijalističkog raja" koji briše individualne profile i stvara kopije – vratimo sebi i prihvatimo odgovornost za sadašnjost i budućnost težeći odmjeronom napretku. Da popravljamo i mijenjamo ono što možemo, ono na što imamo utjecaj, pojedinačno i lokalno. Jer, autoričinim riječima "*kada bi nas netko uistinu pitao (...) kakvo bismo životno okruženje željeli imati, to bi zasigurno bila jedna sasvim drugačija slika, jedna sasvim drugačija gozba, puna ljepote, mira, blagostanja, tolerancije i ljubavi*". (Gozba, Hrvatsko slovo, 11. lipnja 2010.) Ovih devedesetak autoričinih tekstova izoštrava nam tu sliku; njezin stil odlikuje vješto i disciplinirano vođena misao, znanje, upućenost u literaturu i citiranje misli duhovnih i stručnih autoriteta te uvjerljiva, sustavna, dosljedna i argumentirana stajališta, a samu autoricu iskrenost, hrabrost i beskompromisno izlaganje i zalaganje za humaniji svijet pa zaključujemo da je Elia Patricia Pekica Pagon autorica itekako poželjna u hrvatskom medijskom prostoru, a njezina nova knjiga publicistike dočekana s dobrodošlicom.